

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.12.1976, sp. zn. 1 Cz 93/76, ECLI:CZ:NS:1976:1.CZ.93.1976.1

Číslo: 23/1982

Právní věta: Dohoda rodičů nezletilého dítěte, podle níž jeden z nich se zavazuje složit ve prospěch nezletilého jednorázově částku k plné úhradě výživného do zletilosti dítěte, neodpovídá ustanovení zákona o rodině (zákona č. 94/1963 Sb.) týkajícím se výživného a nemůže být proto soudem schválena. /1/ 1) K obdobným závěrům dospělo za platnosti dříve platného zákona č. 265/1949 Sb. o právu rodinném také rozhodnutí uveřejněné pod č. 46/1955 Sbírky rozhodnutí čs. soudů ("Dohoda, podle níž má být jeden z rodičů zproštěn povinnosti poskytovat nezletilému dítěti výživu tím, že jednou provždy složí pro dítě odbytné v penězích, odporuje základním zásadám zákona o právu rodinném").

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 30.12.1976

Spisová značka: 1 Cz 93/76

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dohoda rodičů, Rozhodnutí soudu, Výživné, Výživné dítěte

Předpisy: 94/1963 Sb. § 26
§ 99

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V řízení o výživném nezletilého M. B., který byl již dříve soudním rozhodnutím svěřen pro dobu po rozvodu manželství jeho rodičů do výchovy matky a otcí bylo uloženo platit na něj výživné k rukám matky, uzavřeli rodiče dohodu, podle níž se otec, který jako čs. občan požádal příslušné čs. státní orgány o povolení vystěhovat se do Francie, zavázal zaplatit na výživné nezletilého M. B. částku 55 000,- Kčs s tím, že tato částka bude složena na vkladní knížku nezletilého, tento vklad bude vinkulován pro okresní soud v Chomutově a výživné z něho bude pravidelně poukazováno. V dohodě bylo výslovně uvedeno, že „dohodnutá částka představuje výživné do zletilosti dítěte a jejím složením není dotčeno výživné pro dobu pozdější“.

Okresní soud v Chomutově rozsudkem tuto dohodu schválil.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto rozsudkem, který nabyl právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Způsob placení výživného upravuje ustanovení § 97 odst. 1 zák. o rod., které stanoví, že výživné je třeba platit v pravidelných opětuujících se částkách, jež jsou splatné vždy na měsíc dopředu. Z toho vyplývá, že výživné má zajistit pravidelné uspokojování úhrady osobních potřeb nezletilého dítěte. V ustanovení § 96 odst. 1 zák. o rod. jsou pak uvedena hlediska, kterými se má soud řídit při určení výše výživného, a podle ustanovení § 99 odst. 1 zák. o rod. soud může i bez návrhu změnit dohody a soudní rozhodnutí o výživném, změní-li se poměry.

V daném případě však soud podle citovaných zákonných ustanovení nepostupoval.

Vzhledem k tomu, že tu k úpravě výživného došlo již dříve, měl soud především zkoumat, zda od té doby nedošlo ke změně poměrů, ať už na straně rodičů či na straně dítěte.

Jednorázové složení částky výživného, jež by představovala výživné pro dítě až do dne jeho zletilosti beze změny, je v rozporu s ustanovením § 99 odst. 1 zák. o rod., neboť nelze vylučovat možnost budoucí úpravy výživného v souladu se změnou poměrů oprávněného i povinného z vyživovací povinnosti. 2)

Před schválením dohody rodičů se ovšem měl soud zabývat i otázkou, zda státní spořitelna, u níž měla být částka složena, může v rámci své činnosti zajistit plnění takových peněžních služeb, které byly v dohodě rodičů předpokládány.

Soud se dále nezabýval také tím, zda dohoda je v souladu s ustanoveními zákona č. 142/1970 Sb. o devizovém hospodářství. /3/

Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá, že soud nezjistil náležitě všechny okolnosti rozhodné pro posouzení, zda dohoda, kterou rodiče uzavřeli a navrhli ke schválení, není v rozporu se zájmy nezletilého, a rozhodl proto na základě neúplně zjištěného skutečného stavu věci. Tím porušil zákon v ustanoveních § 6, § 120 odst. 1 a § 153 odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanoveními § 26 odst. 2 a 3, § 96 odst. 1, § 97 odst. 1 a § 99 odst. 1 zák. o rod.

2) Za účinnosti dříve platných zákonů č. 265/1949 Sb. a č. 142/1950 Sb. se např. dále uvádělo pod č. 50/1963 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR [str. 177], že rodič povinný placením výživného může složit do úschovy dopředu peněžní částku na úhradu výživného, že však tím nezaniká jeho vyživovací povinnost k dítěti, a jakmile bude složena částka vyčerpána měsíčním výživným, jak je stanovil soud, může soud takovému rodiči vyživovací povinnost opět uložit.

3) zejména z toho hlediska, zda v době rozhodování o schválení dohody rodičů byl otec nezletilého devizovým tuzemcem či devizovým cizozemcem ve smyslu ustanovení zákona č. 142/1970 Sb. a vyhlášky č. 143/1970 Sb.